

SIKKERHETS DATABLAD

Nordkalk**Wollastonitt: Nordkalk W-serien,
Nordkalk W, Nordkalk Wicroll,
Nordkalk NorWoll**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18. juni 2020 om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH)

PUNKT 1: Identifikasjon av stoffet/blandingen og av selskapet/leverandøren

Dato utstedt 01.04.2015

Revisjonsdato 18.11.2022

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn Wollastonitt: Nordkalk W-serien, Nordkalk W, Nordkalk Wicroll, Nordkalk NorWoll

Synonymer Kalsiumsilikat

REACH-registreringsnummer, kommentarer Stoffet har blitt unntatt fra obligasjonen til registrering i henhold til artikkel 2(7)(b) og Vedlegg V i REACH-forordningen.

CAS-nr. 13983-17-0

EF-nr. 237-772-5

1.2. Relevant identifisert bruk av stoffet eller blandingen og bruk som ikke anbefales

Bruk av stoffet/blandingen Primært bruk av wollastonittpulver (ufullstendig liste): glasering, keramiske rammer, fyllstoff til maling og plast, sveisetråder, metallurgiske pulvere, sementfiberplater, kalsiumsilikatblokker og -brikker, lildfaste stoffer til lave temperaturer, armeringsfyllstoff til plast og tetningsmasse, bremsebelegg og pakninger.

Tiltenkt bruk PC-TEC-OTH Other products for chemical or technical processes

1.3. Informasjon om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Nordkalk Oy Ab

Postadresse Skräbbölevägen 18

Postnummer FI-21600

By Pargas

Land Finland

Telefonnummer	+358 20 753 7000, Joon Mannermaa +358 20 753 7374
E-post	sds@nordkalk.com
Nettside	www.nordkalk.com

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefonnummer: 113 Beskrivelse: Nødnummer (i Norge) Åpent 24 timer i døgnet
	Telefonnummer: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen (22 59 13 00), Postboks 222 (Folkehelseinstituttet) Skøyen, 0213 Oslo Åpent 24 timer i døgnet
Identifikasjon, kommentarer	Vennligst kontakt nødnummeret i ditt eget land, f.eks. 112 i EU-land.

PUNKT 2: Fareidentifisering

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

CLP-klassifisering, notater	Produktet er ikke klassifisert som farlig i henhold til CLP/GHS-forordningen (EF) nr. 1272/2008.
------------------------------------	--

2.2. Merkeelementer

Annen Merkeinformasjon (CLP)	Ingen merking. I henhold til gjeldende forskrifter, er dette produktet ikke blitt klassifisert som farlig.
-------------------------------------	--

2.3. Andre farer

PBT/vPvB	Punkt 12.5 gir en oversikt over PBT- og vPvB-vurderingen.
Helseeffekter	Avhengig av typen håndtering og bruk (f. eks. knusing, tørking), kan det dannes flybåren innåndbar krystallinsk silika (kvarts - kristobalitt). Langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake lungefibrose, også kjent som silikose. De primære symptomene på silikose er hoste og andpustethet.
Andre farer	Hormonforstyrrende egenskaper: Ingen rapportert.

PUNKT 3: Sammensetning/informasjon om ingredienser

3.1. Stoff

Stoff	Identifisering	Klassifisering	Innhold	Merknader
Wollastonitt	CAS-nr.: 13983-17-0	CLP-klassifisering, notater:	> 87 %	
	EF-nr.: 237-772-5	Ikke klassifisert.		

Kvarts (finfraksjon) CAS-nr.: 14808-60-7 STOT RE 1; H372 < 1 %
EF-nr.: 238-878-4

Beskrivelse av blandingen Produktet inneholder < 1 % kvarts, krystallinsk silika (findelt) som en urenhet (CAS-nr.:14808-60-7).

Kommentarer om stoffet Hele teksten om fareutsagn er vist under punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Hvis situasjonen er uklar eller symptomene vedvarer, søk legehjelp.
Inhalering	Flytt pasienten ut i frisk luft og hold i en stilling som gjør det enkelt å puste. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Hudkontakt	Ikke nødvendig med førstehjelp.
Kontakt med øyne	Skyll øynene umiddelbart med rikelig med vann i flere minutter og med øyelokkene åpne. Hvis irritasjon i øyene eller andre symptomer vedvarer, kontakt lege.
Svelging	Ikke nødvendig med førstehjelp. Skyll munnen og gi 1–2 glass med vann å drikke. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.

4.2. Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og utsatte

Akutte symptomer og virkninger	Ingen kjent.
Utsatte symptomer og virkninger	Langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake lungefibrose, også kjent som silikose. De primære symptomene på silikose er hoste og andpustethet.

4.3. Indikasjon på behov for øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling

Annen informasjon	Behandles symptomatisk.
--------------------------	-------------------------

PUNKT 5: Tiltak for brannsløkking

5.1. Brannsløkkingsmidler

Egnede brannsløkkingsmidler	Bruk et brannsløkkingsmiddel som egner seg for den omgivende brannen.
Uegnede brannsløkkingsmidler	Ingen kjent.

5.2. Spesifikke farer forårsaket av stoffet eller blandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Ingen farlige forbrenningsprodukter er kjente.

5.3. Retningslinjer for brannmannskap

Personlig verneutstyr Bruk verneutstyr og personlig åndedrettsvern.

PUNKT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler og nødprosedyrer

Generelle tiltak Unngå at støv dannes og spredes.
Personlig vernetiltak Bruk personlig verneutstyr. Unngå å puste inn støv.

6.2. Forholdsregler for miljø

Miljømessige tiltak Ingen krav om særskilte tiltak.

6.3. Metoder og materiell for begrensnig og rensing

Rengjøring Unngå at støv dannes og spredes. Unngå tørrkosting og bruk vannsprut- eller støvsugingsbaserte systemer. Samles opp og samles i en egnet beholder for avhending.

6.4. Referanse til andre punkter

Andre instruksjoner Sikker håndtering: se punkt 7.
Personlig verneutstyr: se punkt 8.
Avhending av avfall: se punkt 13.

PUNKT 7: Håndtering og oppbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Sørg for tilstrekkelig ventilasjon (bruk lokal avtrekksvifte om nødvendig). Unngå å puste inn støv. Bruk personlig verneutstyr når du håndterer produktet (se punkt 8). Håndter forsiktig, unngå utslipp og lekkasjer.

Vernetiltak

Forebyggende sikkerhetstiltak for å unngå aerosol- og støvutvikling Forhindre dannelse av støv.

Råd om generell yrkeshygiene Håndteres i samsvar med god yrkeshygiene og sikkerhetspraksis. Spising, drikking og røyking må ikke skje under bruk av dette produktet. Vask hendene før pauser og ved arbeidshagens slutt. Fjern tilsølte klær og vask før gjenbruk.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inkludert ikke-kompatibilitet

Oppbevaring Minimer dannelse av flygestøv og unngå vind ved lasting og avlasting.
Forhold som må unngås For ikke-kompatible materialer, se punkt 10.5.

Betingelser for sikker oppbevaring

Kompatibilitet og emballasje Oppbevares i originalpakningen eller en beholder.
Krav til oppbevaringsrom og Hold beholderne godt lukket. Oppbevar pakkede produkter slik at de ikke

beholdere sprekker ved uhell.

7.3. Spesifikk sluttbruk

Spesifikk bruk Bruk angitt i del 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Stoff	Identifisering	Eksponeringsgrenser	TWA År
Kvarts	CAS-nr.: 14808-60-7	Opprinnelsesland: Norge Grenseverdi (8 t): 0,3 mg/m ³ Kommentarer: Total støvmengde Opprinnelsesland: Norge Grenseverdi (8 t): 0,1 mg/m ³ Partikkelfraksjon: Respirabel	

Kontrollparameterkommentarer DNEL/PNEC: Kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført for produktet, ingen informasjon tilgjengelig.

8.2. Eksponeringskontroller

Forebyggende tiltak for å unngå eksponering

Egnede tekniske vernetiltak	Følg yrkesmessige eksponeringsgrenser og minimer risiko for innånding.
Organisatoriske tiltak for å unngå eksponering	Bruk organisatoriske tiltak, f. eks. ved å isolere personale fra støvete områder.
Tekniske tiltak for å unngå eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk lokal ekstraksjonsvifte om nødvendig.

Øye- / ansiktsbeskyttelse

Egnet øyebeskyttelse Bruk tettsittende vernebriller.

Håndbeskyttelse

Egnet hansketype Under normale forhold ikke nødvendig. Arbeidere med dermatitt / sensitiv hud: Bruk tilstrekkelig kjemisk-resistente og ugjennomtrengelige hansker.

Egnede materialer Kontakt hanskeleverandøren for detaljerte råd om valg av hansker.

Ytterligere tiltak for håndbeskyttelse Om nødvendig: Bruk vernekrem før håndtering av produktet.

Hudbeskyttelse

Egnede verneklær Under normale forhold ikke nødvendig. Arbeidere med dermatitt / sensitiv hud: Bruk egnede verneklær.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern er nødvendig	Hvis det ikke er mulig å redusere eksponeringsnivået til under eksponeringsgrensen ved hjelp av ventilasjon eller ved støvdannelse, skal egnet åndedrettsvern brukes.
Anbefalt utstyrstype	Støvfiltermaske. FFP2 - FFP3 (EN 149)

Egnet miljømessig eksponeringskontroll

Miljømessig eksponeringskontroll	Unngå vindspredning.
---	----------------------

PUNKT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	Fast. Pulver.
Farge	Hvit.
Lukt	Luktfritt.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
pH	Verdi: 9.5 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 400 mg/l
Smeltepunkt/smelteområde	Verdi: > 1400 °C
Kokepunkt/kokeområde	Kommentarer: Ikke bestemt.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Brennbarhet	Ikke brannfarlig.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Damptetthet	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Partikkelegenskaper	Kommentarer: Kornform: asikulær.
Tetthet	Verdi: 2,85 g/cm ³
Oppløselighet	Medium: Vann Verdi: ~ 0,2 g/l Metode: ISO 787/8 Navn: Hydrogenfluorsyre Kommentarer: Oppløselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Temperatur for selvantennning	Kommentarer: Ikke aktuelt.
Nedbrytningstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke aktuelt.

9.2. Annen informasjon

9.2.2. Andre sikkerhetskarakteristikker

Kommentarer Ingen rapportert.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ikke reaktiv under normal bruk og oppbevaring.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kjemisk stabil under normal oppbevaring.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Mulighet for farlige reaksjoner Ingen farlige reaksjoner under normal bruk og oppbevaring.

10.4. Forhold som må unngås

Forhold som må unngås Ingen kjent.

10.5. Ikke-kompatible materialer

Materialer som må unngås Ingen kjente ikke-kompatible materialer.

10.6. Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter er kjente.

PUNKT 11: Toksikologisk informasjon

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i Forordning (EF) nr. 1272/2008

Andre toksikologiske data Produktet er ikke klassifisert som akutt toksisk.

Annen informasjon om helsefarer

Vurdering av hudetsing / irritasjon, klassifisering Produktet er ikke klassifisert som irriterende eller etsende for huden.

Vurdering av øyeskade / irritasjon, klassifisering Produktet er ikke klassifisert som skadelig eller irriterende for øyne.

Allergi Produktet er ikke klassifisert som årsak til allergi i luftveier eller hud.

Mutagenitet Produktet er ikke klassifisert som et mutagen.

Kreftfremkallende, øvrig informasjon Produktet er ikke klassifisert som kreftfremkallende. (IARC Int. Agency for Cancer Research.)

Reproduksjonstoksisitet	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for reproduksjon.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet – enkelteksponering, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for spesifikke målorganer ved enkelteksponering.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet – gjentatt eksponering, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som toksisk for spesifikke målorganer ved gjentatt eksponering. Men langvarig og/eller massiv inhalering av innåndbart krystallinsk silikastøv kan forårsake silikose, en nodulær lungefibrose forårsaket av avsetning av innåndbare partikler av krystallinsk silika i lungene.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Produktet er ikke klassifisert som en aspirasjonsfare.

11.2 Annen informasjon

Hormonforstyrrelse	Ingredienser: ingen hormonforstyrrende egenskaper er rapportert.
Annen informasjon	Ingen annen helsevirkning rapportert.

PUNKT 12: Økologisk informasjon

12.1. Toksisitet

Økotoksisitet	Det finnes ingen økotoksikologiske data om selve produktet.
----------------------	---

12.2. Bestandighet og nedbrytbarhet

Bestandighet og nedbrytbarhet, beskrivelse/evaluering	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
--	---------------------------------------

12.3. Bio-akkumulasjonspotensial

Bioakkumulering, evaluering	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
------------------------------------	---------------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Mobilitet i jord er lav.
------------------	--------------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ikke klassifisert som PBT/vPvB av gjeldende EU-kriterier.
---	---

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Ingredienser: ingen hormonforstyrrende egenskaper er rapportert.
--------------------------------------	--

12.7. Andre negative virkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet. Unngå utslipp i miljøet.
--------------------------------------	---

PUNKT 13: Avfallsbehandling

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Passende metoder for avhending for kjemikaliet	Unngå støvdannelser fra rester i innpakning. Avhend brukte beholdere på et godkjent avfallshåndteringssted til resirkulering eller avhending.
Passende metoder for avhending for kontaminert emballasje	Brukt emballasje må lagres i lukkede beholdere. Beholdere må ikke gjenbrukes.
Annen informasjon	Avhendes i henhold til lokale og nasjonale forskrifter.

PUNKT 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

Kommentarer	Produktet er ikke klassifisert for transport.
-------------	---

14.2. Riktig UN forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet.
-------------	--

14.6. Spesifikke forholdsregler for bruker

Spesielle sikkerhetsregler for bruker	Ingen spesielle sikkerhetsregler.
---------------------------------------	-----------------------------------

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ICAO/IATA Annen informasjon

Annen transport, generelt	Ingen data registrert.
---------------------------	------------------------

PUNKT 15: Informasjon om forskrifter

15.1. Forskrifter/lovgivning om sikkerhet, helse og miljø som er spesifikk for stoffet eller blandingen

Forskrifter og lovgivning	Ingen spesifikke forskrifter.
---------------------------	-------------------------------

15.2. Kjemisk sikkerhetsvurdering

Kjemisk sikkerhetsvurdering utført	Nei
Kjemisk sikkerhetsvurdering	Produktet er unntatt fra REACH-registrering og derfor har ingen formelle kjemiske sikkerhetsvurderinger av dette stoffet blitt utført av leverandøren.

PUNKT 16: Annen informasjon

Liste over relevante fareutsagn (Punkt 2 og 3)	H372 Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
Opplæringsanbefaling	Les sikkerhetsdatabladet. Arbeidere må informeres om tilstedeværelsen av krystallinsk silika. Arbeiderne må gis opplæring vedrørende riktig bruk og håndtering av dette produktet.
Hovedlitteratur, referanser og kilder for data	Tidligere versjon av sikkerhetsdatabladet 27.02.2019 GESTIS oversikt over internasjonale grenseverdier
Forkortelser og akronymer brukt	DNEL: Utleddet effektløst nivå HTP: Konsentrasjoner kjent som farlige. PNEC: Forutsett effektløs konsentrasjon
Informasjon lagt til, slettet eller redigert	27.02.2019: Sikkerhetsdatablad redigert. 25.01.2023: Oppdatering i henhold til Vedlegg II til REACH-forordningen ([EU] 2020/878).
Versjon	1
Kommentarer	Disclaimer Dette sikkerhetsdatabladet (SDS) er basert på de juridiske bestemmelsene i REACH-forordningen (EF 1907/2006; artikkel 31 og Anneks II), som korrigeret. Innholdet er ment som en veiledning om sikkerhetsmessig riktig håndtering av materialet. Mottakerne av dette sikkerhetsdatabladet er ansvarlige for å sørge for at informasjon det inneholder leses og forstås av alle personer som skal bruke, håndtere, avhende eller på annen måte være i kontakt med produktet. Informasjonen og instruksjonene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på gjeldende vitenskapelig og teknisk kunnskap på den angitte utstedelsesdatoen. Den skal ikke tas som en garanti for teknisk ytelse eller egnethet for spesifikke bruksområder, og utgjør ikke et juridisk gyldig kontraktsforhold. Denne versjonen av sikkerhetsdatabladet erstatter alle tidligere versjoner.